

Citlivý jazyk – proč ho používáme

SKLENĚNÝ JEDNOROŽEC Z.S.

Ve Skleněném jednorožci z.s. věříme, že způsob, jakým mluvíme a píšeme, má obrovský vliv na to, jak se lidé cítí. Citlivý jazyk pomáhá vytvářet prostředí, kde je všechno klientstvo a účastnictvo našich programů respektováno, slyšeno a v bezpečí.

Používáme ho zejména proto, že pracujeme s lidmi, kteří mohou být ohroženi psychickými obtížemi, sociálním vyloučením nebo diskriminací. Citlivý jazyk je součástí naší každodenní práce a podporuje důstojnost, rovnost a inkluzi.

Co citlivý jazyk znamená v praxi

- Respektujeme identitu a preference každého člověka.
- Vyhýbáme se stigmatizujícím nebo hanlivým výrazům.
- Držíme se principu člověk na prvním místě (např. místo termínu “schizofrenik” použijeme “člověk se schizofrenickým onemocněním”). Pokud si to ovšem daná osoba přeje, respektujeme a užíváme jazyk založený na identitě (např. autista, autistický člověk).
- Používáme genderově inkluzivní jazyk a jazykové prostředky, abychom zahrnuly genderové identity v co nejširším rozsahu. Pro plynulejší čitelnost v psaném textu upřednostňujeme rodově neutrální tvary (např. kamarádstvo, peerstvo) a v jednotném čísle používáme rozepsané varianty (peer nebo peerka). U slovesných tvarů střídáme generické maskulinum s generickým femininem. Vždy respektujeme přání konkrétní osoby.
- Komunikujeme pozitivně a podporujícím způsobem, zaměřujeme se na zkušenosti a pocity, ne na diagnózy nebo stereotypy.
- Podporujeme bezpečné a inkluzivní prostředí pro všechny věkové, genderové, etnické, náboženské, národnostní a sociální skupiny.

Proč ho používáme

- Posiluje důvěru mezi peerstvem a klientstvem.
- Pomáhá minimalizovat stres a negativní zkušenosti během sezení.
- Umožňuje, aby se lidé cítili slyšeni a respektováni, což je klíčové pro podporu duševního zdraví
- Slouží jako emancipační prostředek a kultivuje to, jak o lidech přemýšlíme.
- Přispívá k vytváření bezpečného prostoru, ve kterém se lidé nemusí obhajovat nebo vysvětlovat svou identitu.